

Číslo: 7091/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 13. 05. 2024 do 16. 05. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Laborecká 66, Humenné	
Zriaďovateľ	Mesto Humenné

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Alexander Fecura, riaditeľ školy

Mgr. Viera Belančínová, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 7091/2023-2024 zo dňa 07. 05. 2024 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Svetlana Chomjaková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Podpora inkluzívneho vzdelávania žiakov v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v štátnej mestskej plnoorganizovanej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. V škole sa v čase školskej inšpekcie vzdelávalo spolu 176 žiakov, z toho 58 žiakov v 4 triedach 1. stupňa a 118 žiakov v 6 triedach 2. stupňa. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) malo diagnostikovaných 51 žiakov, z nich bolo 23 so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a 28 zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Škola neevidovala žiakov cudzincov. Z marginalizovanej rómskej komunity (MRK) pochádzalo 48 žiakov. Povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky plnilo 18 žiakov. V škole bol zriadený školský klub detí (ŠKD) s 2 oddeleniami, ktorý navštevovalo spolu 43 žiakov, z toho 8 žiakov so ŠVVP. Edukáciu žiakov zabezpečovalo 26 pedagogických zamestnancov (PZ) vrátane katechetov, z toho 4 pedagogickí asistenti¹ (PA), 1 školská špeciálna pedagogička (ŠŠP) a 1 sociálna pedagogička² (SP) na čiastočný úväzok ako odborný zamestnanec. Pre realizáciu inkluzívneho vzdelávania bol v kontrolovanom subjekte zriadený školský podporný tím (ŠPT),

¹ 2 kmeňoví PZ, 2 PA cez projekt Podpora pomáhajúcich profesií 3.

² 20 % úväzok ako SP a zvyšok ako vychovávateľka ŠKD.

ktorý pracoval v zložení ŠŠP, SP, výchovná poradkyňa (VP) a PA. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy bol počet PA nepostačujúci a absentovala pozícia školského psychológa a sociálneho pedagóga na plný úväzok.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

BUDOVANIE INKLUZÍVNEJ KULTÚRY

Z rozhovoru s riaditeľom školy a tiež zo zloženia žiakov, ktorí školu navštevovali vyplynulo, že škola vzdelávala všetky kategórie žiakov vrátane žiakov so ZZ, z MRK a tiež žiakov zo SZP. V **školskom vzdelávacom programe** (ŠkVP) škola v oblasti cieľov výchovy a vzdelávania deklarovala venovať pozornosť vytváraniu pozitívnych medziľudských vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi a medzi žiakmi navzájom, optimalizovať pracovnú atmosféru na hodinách, podporovať vnútornú motiváciu žiakov, vychovávať ich v duchu humanistických princípov a tiež vytvárať príležitosti a šance pre každého žiaka tak, aby v procese vzdelávania zažíval úspech. Podmienky pre vzdelávanie znevýhodnených žiakov boli v základnom dokumente prezentované iba vo všeobecnej rovine, pričom podmienky pre žiakov z MRK a žiakov zo SZP absentovali. I napriek tomu, že podľa vyjadrenia riaditeľa školy mali učители na škole vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie inkluzívneho vzdelávania vrátane pomoci PA, ŠŠP, VP a SP, takmer štvrtina učiteľov prostredníctvom dotazníka zameraného na ich postoje k inkluzívnemu vzdelávaniu prejavila názor, že na poskytovanie vzdelávania žiakom s materinským jazykom rómskym a tiež žiakom so ZZ nie sú odborne pripravení. Všetky základné informácie týkajúce sa poskytovaných služieb mala škola zverejnené na svojom webovom sídle. Verejnosť bola informovaná o organizácii školského roka, o všetkých dôležitých kontaktoch, konzultačných hodinách a tiež sa mala možnosť oboznámiť s obsahom základných dokumentov školy. Informácie boli poskytované výlučne v slovenskom jazyku.

Pri prijímaní žiakov do 1. ročníka a pri prijímaní žiakov prestupom škola vyhovelá všetkým žiadostiam o prijatie bez ohľadu na zdravotný stav žiaka, jeho etnickú príslušnosť či sociálno-ekonomické postavenie rodiny. V aktuálnom školskom roku bolo do 1. ročníka prijatých 13 žiakov, z toho mali 2 žiaci ZZ (narušená komunikačná schopnosť a autizmus). Na základe žiadostí zákonných zástupcov a riaditeľom školy vydaných rozhodnutí o prijatí prestupom bolo na školu prijatých do rôznych ročníkov 12 žiakov, z toho 7 znevýhodnených (2 so ZZ a 5 z MRK). V školskom roku 2022/2023 predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku 2 žiaci z MRK³.

Škola sa pravidelne zúčastňovala obvodových, okresných, krajských a aj celoslovenských súťaží a olympiád vedomostného⁴, umeleckého⁵ a športového⁶ charakteru, na ktoré sa mali možnosť prihlásiť všetci žiaci. S výsledkami boli žiaci školy oboznamovaní prostredníctvom školského občasníka a tiež prostredníctvom školského rozhlasového štúdia. Žiaci z ohrozených skupín sa zapájali predovšetkým do školských aktivít umeleckého a športového charakteru (vernisáž výtvarných prác v komunitnom centre v Podskalke, futbalový turnaj žiakov 5. až 7. ročníka a turnaj v šípkach). Možnosť zapájať sa do školou organizovaných aktivít a súťaží potvrdili v dotazníku⁷ zameranom na postoj zákonných zástupcov k inkluzívnemu vzdelávaniu takmer všetci rodičia (88,9 %).

³ 1 žiak v 7. ročníku a 1 žiak v 8. ročníku.

⁴ Pytagoriáda; biologická olympiáda; olympiáda ANJ; iBobor.

⁵ Slávik Slovenska; Vesmír očami detí; Literárne talenty; Šaliansky Maľko; Vymysli báseň, my ju vytlačíme.

⁶ Malý futbal.

⁷ Dotazník vyplnilo 27 rodičov.

PZ sa prostredníctvom zadaného dotazníka vyjadrili, že v škole vnímajú **otvorenú klímu**. Podobne pozitívne vnímali PZ aj zákonní zástupcovia, ktorí v dotazníku všetci (100,0 %) zhodne prejavili názor, že sú učiteľmi rešpektovaní a informácie o výsledkoch ich detí im boli poskytované včas a v dostatočnom rozsahu a takmer všetci uviedli (96,3 %), že oceňovali diskretnosť učiteľov. Pre uskutočňovanie individuálnych pohovorov PZ so zákonnými zástupcami boli na škole vytvorené vhodné priestory (kancelária VP a kancelária ŠŠP). Takmer všetci zákonní zástupcovia (96,3 %) pociťovali záujem školy o ich názory na vzdelávacie potreby ich detí a tiež zo strany školy vnímali podporu tolerancie a spolupráce medzi žiakmi. Riaditeľ hodnotil spoluprácu s výraznou väčšinou zákonných zástupcov ako bezproblémovú, avšak kooperovanie školy s časťou rodičov z rómskej komunity nepovažoval za optimálne. Pre udržanie kontaktu so zákonnými zástupcami z tejto komunity PZ navštevovali komunitné centrum, kde sa s nimi v prípade potreby stretávali. Menej pozitívne pozorovali vzájomné vzťahy s PZ, ktoré prezentovali prostredníctvom dotazníka zameraného na vnímanie ich vzťahov k vyučujúcim. Polovica žiakov (50,0 %) nepociťovala záujem učiteľov o ich problémy a viac ako dve pätiny (42,1 %) ani o ich záujmy a koníčky. Približne tretina žiakov (34,2 %) prežívala na hodinách stres a nervozitu a takmer dve tretiny (63,2 %) mali na hodine obavy zo zlej známky. Pozitívnejšie vnímali žiaci správanie učiteľov k ich osobe. Viac ako štyri pätiny žiakov (84,2 %) považovali učiteľov za tolerantných, chápaných a bez negatívnych prejavov správania voči nim. Väčšina žiakov sa cítila v škole príjemne. Medzi spolužiakmi, ktorí akceptovali ich osobnosť, mali kamarátov (84,2 %) a výrazná väčšina považovala kolektív triedy za dobrý a priateľský (76,3 %). Takmer všetci žiaci (89,5 %) prejavili spokojnosť s triedou, ktorú navštevovali. Negatívom bolo, že viac ako štvrtina žiakov (26,3 %) nevidela súvislosti medzi dosahovaním dobrých vzdelávacích výsledkov a možnosťami uplatniť sa v živote.

Podľa vyjadrenia riaditeľa školy sa všetci žiaci mali možnosť dostať na začiatok vyučovania v stanovenom čase, preto nebolo potrebné rokovať o korigovaní autobusových spojení. Zo sídliska chodili žiaci najčastejšie pešo a z mestskej časti Podskalka vozili deti zákonní zástupcovia autami. V otázkach výchovy a vzdelávania boli PZ nápomocné predovšetkým VP, ŠŠP a tiež SP, ktoré spolu s PA tvorili ŠPT. VP spolupracovala s učiteľmi pri riešení výchovných problémov a tiež v oblasti kariérového poradenstva a bola aktívna pri plánovaní a realizovaní preventívnych aktivít zameraných na šikanovanie, kyberšikanovanie, bezpečné zaobchádzanie s mobilom a pod. Pri vzdelávaní žiakov so ZZ kooperovala s vyučujúcimi ŠŠP, ktorá okrem poradnej funkcie realizovala so žiakmi individuálne a skupinové intervencie a podľa potreby sa zúčastňovala aj vyučovacích hodín. Zabezpečovala kontakt školy so zariadením poradenstva a prevencie (ZPP), ktoré vykonávalo žiakom na základe žiadostí zákonných zástupcov, prípadne s ich súhlasom diagnostické vyšetrenia, pomocou ktorých odborní zamestnanci stanovili diagnózu a zároveň vypracovali odporúčania pre PZ. Úzku spoluprácu medzi školou a ZPP vnímali takmer všetci pedagogickí zamestnanci (90,91 %) a poskytované informácie hodnotili ako komplexné (95,45 %). Pri riešení problémov v edukácii žiakov z MRK škola spolupracovala s pracovníkmi Komunitného centra Podskalka, a to predovšetkým pri zabezpečovaní kontaktu so zákonnými zástupcami a pri eliminovaní záškoláctva. V prípade dlhodobej neprítomnosti žiakov z dôvodu choroby zabezpečovali im učebné texty a pracovné listy z dôvodu doplnenia preberaného učiva. V priestoroch komunitného centra a aj v priestoroch školy boli realizované výtvarné aktivity zamerané na rómsku kultúru lokality Podskalka. Škola ďalej spolupracovala aj so Slovenským skautingom, ktorý v rámci projektu Humenné – mesto kultúry 24 organizovalo prezentovanie lukostrelby. Kontakty tiež nadväzovala s okolitými materskými školami formou organizovania spoločných aktivít a návštev, avšak spolupráca so školami zameraná na výmenu skúseností v oblasti inkluzívneho vzdelávania nebola zaznamenaná a podľa vyjadrenia riaditeľa školy ani realizovaná. I napriek tomu však viac ako tri štvrtiny učiteľov (77,27 %) uviedli, že škola v uvedenej oblasti s inými školami spolupracuje. Na podporu medzigeneračných vzťahov škola

organizovala pre domov dôchodcov a pre denné centrá pre dôchodcov kultúrne programy a s cieľom spríjemniť život seniorom sa zapojila do výzvy *Koľko lásky sa zmestí do krabice*.

Podľa vyjadrenia riaditeľa je snahou školy zvyšovať spoluúčasť zákonných zástupcov na chode školy, a to predovšetkým ich zapojením do školských a mimoškolských aktivít. Výrazná väčšina zákonných zástupcov spolupracovala s PZ pri riešení výchovných a výučbových problémov, s výnimkou časti rodičov z rómskej komunity, ktorí nepociťovali potrebu so školou komunikovať. V týchto prípadoch vyvíjali iniciatívu pre zabezpečenie stretnutia s pomocou komunitného centra triedni učiteľa. Viac ako štyri pätiny zákonných zástupcov (81,5 %) prejavilo názor, že im škola poskytovala možnosť zapojiť sa do školskej a mimoškolskej činnosti školy, avšak viac ako štvrtina (25,9 %) nepociťovala možnosť spolupodieľať sa na rozvoji školy. Verejnosť bola o daniach v škole a o jej aktivitách pravidelne informovaná prostredníctvom webového sídla, sociálnych sietí (Facebook a Instagram), školského občasnika a tiež prostredníctvom lokálnej mestskej televízie.

Riaditeľ školy považoval inkluzívne vzdelávanie za dôležitú súčasť edukácie žiakov. Prezentoval názor, že každé dieťa má právo na poskytovanie kvalitného vzdelávania, ktoré bude prispôbované jeho potrebám a možnostiam. Inkluzívne vzdelávanie pre ohrozenú skupinu žiakov bolo podľa neho potrebné predovšetkým preto, aby sa títo žiaci necítili vyčleňovaní zo spoločnosti, čo by nebolo na prospech ich sebamnímaniu a začleňovaniu sa do bežného spoločenského, pracovného a osobného života. Žiaci triedy sa prítomnosťou takého žiaka učia prijímať a rešpektovať inakosť a tolerovať ju. Snahu riaditeľa školy zdieľať hodnoty inkluzívneho vzdelávania potvrdili v dotazníku všetci PZ a takmer všetci (95,5 %) tiež prezentovali názor, že podmienky školy im umožňovali vo výchovno-vzdelávacom procese rešpektovať osobitosti každého žiaka.

Vyhodnotenie inklúzie (dotazník CATCH)

Dotazník CATCH je anonymný a je určený pre respondentov vo veku od 9 do 14 rokov. Jeho obsah tvoria 3 samostatné charakteristiky žiakov s rôznymi špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP). Respondent má možnosť na základe svojej osobnej skúsenosti vybrať si jednu z charakteristík žiaka a následne svojimi odpoveďami vyjadriť svoj postoj, názory a skúsenosti voči žiakom so ŠVVP.

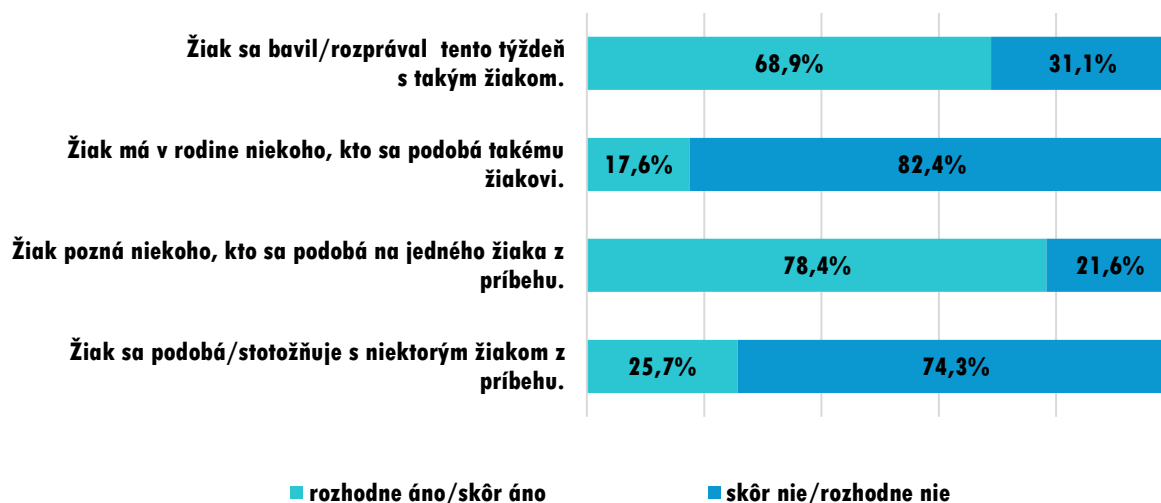
Adam/Alenka	žiak so zdravotným znevýhodnením – <i>chorý, zdravotne oslabený</i>
Boris/Betka	žiak so zdravotným znevýhodnením – <i>s poruchou správania a učenia</i>
Cyril/Cilka	žiak zo <i>sociálne znevýhodneného prostredia</i>

Uvedený dotazník bol administrovaný v 6 triedach 5. až 9. ročníka a vyplnilo ho 74 žiakov, z toho 40 chlapcov (54,05 %) a 34 dievčat (45,94 %).

Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

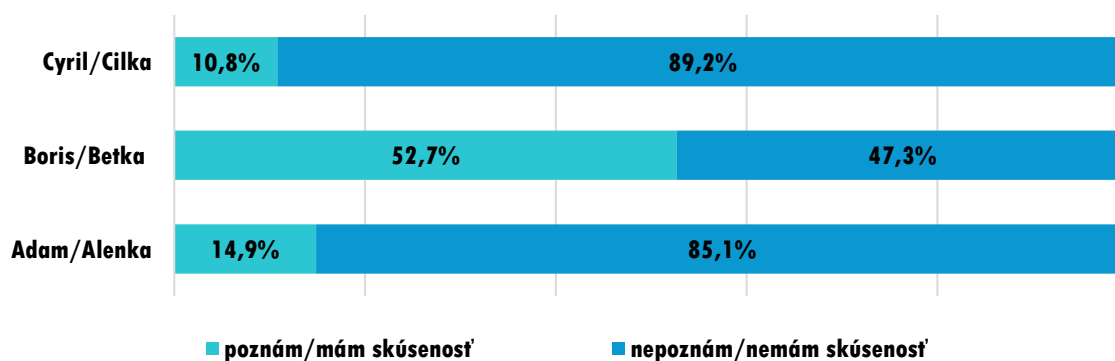
Z výsledkov dotazníka vyplynulo, že viac ako tri štvrtiny žiakov (78,4 %) nižšieho stredného vzdelávania pozná niekoho, kto sa podobá na niektorého zo žiakov a viac ako dve tretiny (68,9 %) boli s takým žiakom nedávno v osobnom kontakte. Približne štvrtina žiakov (25,7 %) videla svoju osobu v niektorom z ohrozených žiakov a iba necelá pätina (17,6 %) má podobného žiaka v rodine.

Graf 1 Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

Výrazný rozdiel bol v počte žiakov, ktorí niektorého zo žiakov z ohrozených skupín poznali a tými, ktorí ho nepoznali. Zo žiakov, ktorí sa vyjadrili ku žiakom s poruchami správania a učenia sa viac ako polovica (52,7 %) vyjadrila, že ich pozná. Avšak zo žiakov, ktorí si vybrali žiaka zo SZP, ich poznalo iba 14,9 % a až 85,1 % nemalo s touto skupinou žiakov skúsenosti. Ešte markantnejší rozdiel bol zistený u žiakov, ktorí sa zamerali na žiakov chorých a zdravotne oslabených. Tých poznala iba približne desatina žiakov (10,8 %), pričom až 89,2 % z nich nemalo s touto skupinou žiakov skúsenosti.

Graf 2 Percentuálne preferencie typov žiakov so ŠVVP

Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

Z dotazníka CATCH vyplynulo, že postoje žiakov k znevýhodneným žiakom boli u väčšiny z nich rezervované. Takmer tri pätiny žiakov (59,5 %) by prijali návštevu ku znevýhodnenému žiakovi, zároveň však približne rovnaké percento (58,1 %) nie je ochotných sa vzdať pre neho svojho voľného času, až dve tretiny (68,9 %) by mu svoje tajomstvo neprezradilo a polovica (50,0 %) by ho na svoje narodeniny nepozvala.

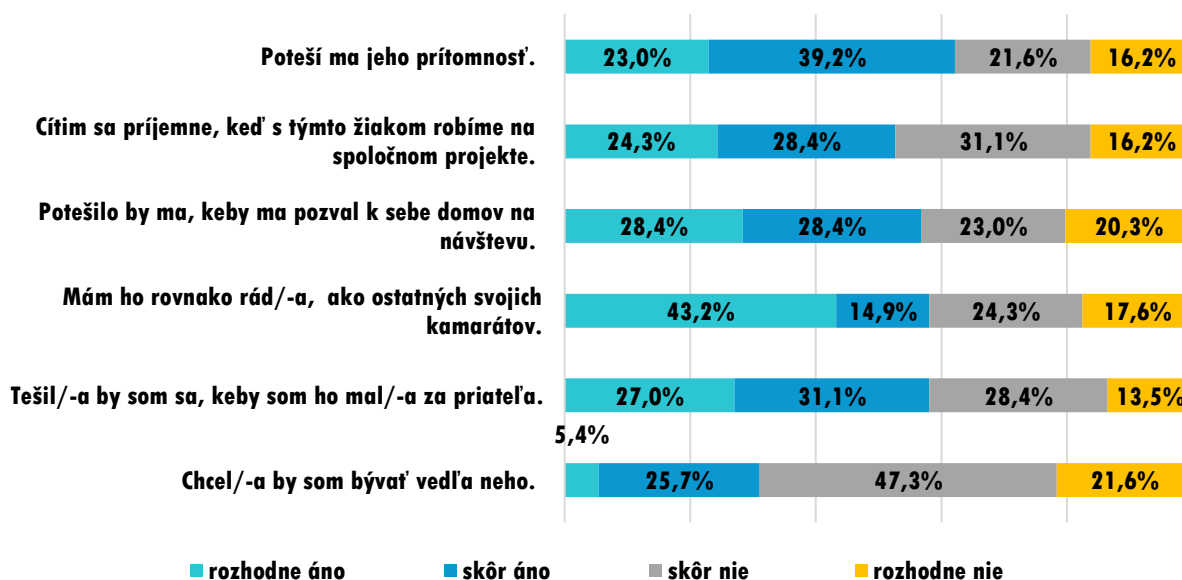
Graf 3 Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

Podobne zdržanliví boli žiaci aj pri odpovediach zameraných na zisťovanie ich emócií vo vzťahu k žiakom so ŠVVP. I keď dve tretiny žiakov (62,2 %) tešila prítomnosť znevýhodneného žiaka, približne rovnaká časť (68,9 %) by ho nechcela mať za suseda. V ostatných položkách dotazníka, ktoré mapovali emócie žiakov vo vzťahu k znevýhodneným žiakom boli výsledky veľmi podobné a pohybovali sa na hranici 50 %. V prítomnosti ohrozeného žiaka sa pri spoločnej práci príjemne cítilo 52,7 % žiakov, opačné pocity prezentovalo 47,3 % z nich. Na návštevu k takému žiakovi by prišlo 56,8 % žiakov, odmietlo by ju 43,3 %. K tejto skupine žiakov má iný vzťah ako ku svojim kamarátom 41,9 % žiakov a rovnaké percento žiakov by znevýhodneného žiaka nechcelo mať za kamaráta.

Graf 4 Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

Z vyššie uvedených zistení vyplýva, že behaviorálne a emocionálne postoje žiakov k žiakom so ŠVVP boli u nezanedbateľného počtu žiakov **neprijímajúce**.

V oblasti budovania inkluzívnej kultúry škola dosiahla *podstatný pokrok*. Táto oblasť hodnotenia je riešená systematicky takmer v celom rozsahu. Vo väčšine indikátorov sú dosahované dobré výstupy a výsledky. Škola pravidelne sleduje dianie v škole, ktoré slúži ako podklad na ďalšie zlepšovanie kvality inklúzie.

TVORBA INKLUZÍVNEJ POLITIKY

Škola nemala vypracovanú samostatnú **koncepčnú stratégiu inkluzívneho vzdelávania** žiakov. Jej viaceré prvky zapracovala do ŠkVP a do školského poriadku (ŠP) – otvorenosť školy prijímať žiakov bez ohľadu na etnický pôvod alebo zdravotné postihnutie a rešpektovanie individuálnych potrieb žiakov. Rovnako kontrolovaný subjekt nemal vypracovaný **desegregačný plán**, ktorý by bol prispôsobený aktuálnym potrebám školy, nakoľko mu táto povinnosť nebola uložená. Vnútorný chod školy, organizáciu života žiakov v triede, podmienky pre medziľudské vzťahy a postup pri riešení šikanovania stanovoval ŠP, ktorý vydal riaditeľ školy po jeho prerokovaní v pedagogickej rade, avšak bez prerokovania v rade školy. Žiaci boli s obsahom ŠP preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka a ich zákonní zástupcovia na úvodnom triednom aktíve. Postupy a inštrukcie pre riešenie menej bežných krízových situácií (výskyt šikanovania, užívanie návykových látok, traumatický zážitok a pod.) a podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou a násilím v zmysle aktuálnej Smernice č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach mala škola vypracované v samostatnej smernici školy.

Výchovu a vzdelávanie škola realizovala prostredníctvom **ŠkVP** s názvom *Živa voda Laborca – úspechy a vedomosti*. Základný dokument školy deklaroval rovnosť šancí v prístupe k rovnako kvalitnému vzdelávaniu. Stanovené priority boli v súlade so štátom určenými cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania, ale vzhľadom na vzdelávanie aj žiakov z MRK a SZP absentovalo rozpracovanie osobitostí a špecifik výchovy a vzdelávania týchto skupín žiakov. ŠkVP obsahoval ciele výchovy a vzdelávania, dĺžku a stupeň vzdelania, vlastné zameranie školy, profil absolventa, interkultúrne porozumenie, spoluprácu s rodičmi a inými subjektami. Súčasťou jeho obsahu bola tiež charakteristika najviac využívaných metód a foriem edukácie. Škola deklarovala rozvoj porozumenia, rozmanitosti, práv a potrieb, tradícií a kultúrnej identity aj v prierezových témach⁸. Škola v ŠkVP zaisťovala právo na kvalitné vzdelávanie a poskytovanie podporných opatrení pre všetkých žiakov. V dokumente boli podmienky, špecifiká, ako aj formy podpory⁹ vo výchove a vzdelávaní žiakov so ZZ zapracované v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania, ale absentovali špecifiká edukácie žiakov zo SZP.

Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola vedená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a obsahovala všetky požadované náležitosti. Predložená dokumentácia súvisiaca s procesom výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP bola aktuálna a podpísaná zákonnými zástupcami. Rovnako pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a v spolupráci so ŠPT zabezpečila vzdelávanie žiakov so SZP podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP) s rešpektovaním odporúčaní ZPP. Z obsahu dokumentácie žiakov vyplynulo, že škola akceptovala odporúčania ZPP, upravila učebný plán, ako aj obsah vzdelávania, spôsob hodnotenia žiakov, organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu a akceptovala požiadavky na úpravu prostredia. Špecifikovala tiež dlhodobé i krátkodobé ciele edukácie žiakov v IVP, ktoré rešpektovali potreby a možnosti žiakov so ŠVVP. Dokumenty ŠŠP

⁸ Osobný a sociálny rozvoj; ochrana života a zdravia; multikultúrna výchova; regionálna výchova.

⁹ PA v triede, špeciálnopedagogická intervencia, vypracovanie IVP, učebné pomôcky.

podľa potreby aktualizovala na základe priebežnej a orientačnej diagnostiky, čím škola umožnila prispôsobenie pedagogických prístupov aktuálnym potrebám žiakov. Z rozhovoru s riaditeľom školy a rovnako aj z vyhodnotenia dotazníka pre PZ vyplynulo, že všetci učitelia rešpektovali ciele výchovy a vzdelávania, ktoré zodpovedali reálnym personálnym, priestorovým a materiálo-technickým podmienkam a koncepcným zámerom školy.

Predpoklady k napĺňaniu stanovených cieľov kontrolovaný subjekt vytváral individuálnymi intervenciami ŠŠP, či ponukou záujmových útvarov. ŠŠP koordinovala edukáciu žiakov na základe odporúčaní ZPP. Identifikáciu potrieb žiakov zaisťovali z pravidelnej pedagogickej diagnostiky učiteľa (1. podpornú úroveň) a orientačnej diagnostiky žiakov ŠŠP (2. podpornú úroveň).

V škole bol ustanovený školský parlament (ŠkP), ktorý mal 9 členov (zástupcovia 5. – 9. ročníka). Koordinátorka ŠkP sa v rozhovore vyjadrila, že členovia parlamentu navrhovali, organizovali a realizovali školské i mimoškolské aktivity a aj navrhovali podnety na zlepšenie práce školy, ktoré vedenie školy akceptovalo, čo potvrdili v dotazníku aj samotní členovia ŠkP. Ich aktívna účasť na chode školy bola zaznamenaná aj v zápisniciach zo zasadnutí ŠkP.

Kontrolovaná škola vytvárala inkluzívnu kultúru v kontexte priorit školy, zaisťovala právo na kvalitné vzdelávanie a poskytovanie PO všetkým žiakom a deklarovala multikultúrne porozumenie pre všetkých účastníkov edukačného procesu.

V kritériu tvorba inkluzívnej politiky škola dosahovala *podstatný pokrok*. Oblasť hodnotenia je riešená systematicky takmer v celom rozsahu. Vo väčšine indikátorov sú dosahované dobré výstupy a výsledky. Škola pravidelne sleduje dianie v škole, ktoré slúži ako podklad na ďalšie zlepšovanie kvality inklúzie.

ROZVÍJANIE INKLUZÍVNEJ PRAXE

Výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania

Kontrolovaný subjekt svojou organizáciou a priebehom výchovno-vzdelávacieho procesu **podporoval inkluzívne vzdelávanie**. Školskí inšpektori vykonali spolu 31 hospitácií z toho 15 hospitácií na 1. stupni a 16 hospitácií na 2. stupni ZŠ. Výchovno-vzdelávací proces bol realizovaný formou inkluzívneho vzdelávania všetkých žiakov spoločne, žiaci sa vzdelávali v rôznorodých triedach a žiadna zo znevýhodnených skupín žiakov nebola v školskom prostredí priestorovo ani organizačne vyčlenená. Do tried boli žiaci zaraďovaní výlučne podľa postupného ročníka. Z vyjadrenia riaditeľa školy však vyplynulo, že často dochádzalo zo strany žiakov z MRK a ich zákonných zástupcov k dobrovoľnému vyčleňovaniu z kolektívu pri organizovaní plaveckých a lyžiarskych kurzov, ktorých sa odmietali zúčastňovať. V dotazníku sa všetci učitelia vyjadrili, že rešpektujú všetkých žiakov a zohľadňujú špecifiká každého žiaka. Väčšina zákonných zástupcov (92,6 %) žiakov v dotazníku uviedla, že vyučujúci na ich deti kladli primerané nároky a rešpektovali ich špecifické potreby. Priamym pozorovaním vyučovacích hodín ŠŠI zistila, že vyučujúci poskytovali podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka a do edukačného procesu zapájali rovnako všetkých žiakov, vrátane žiakov so ŠVVP, čím vytvárali podmienky pre inkluzívne vzdelávanie. Ojedinele však neboli žiaci z MRK podnecovaní zo strany učiteľov a PA k súvislému verbálnemu prejavu.

Edukačný proces pozitívne ovplyvňovala podnetná sociálna klíma. Vyučujúci vytvorili v triedach priateľskú atmosféru, záležalo im, aby sa žiaci cítili príjemne a snažili sa o **bezkonfliktné spolužitie všetkých žiakov bez ohľadu na odlišnosti**, a to predovšetkým ústretovou komunikáciou a empatickým prístupom. Vyučujúci podporovali vzájomné pozitívne vzťahy, spoluprácu, toleranciu a sebadôveru každého žiaka. Takmer na všetkých pozorovaných

vyučovacích hodinách (90,3%) sa žiaci učili o praktických veciach, ktoré súviseli s ich využitím v bežnom, každodennom živote a na väčšine pozorovaných hodinách (87,1%) sa žiaci učili kriticky pracovať s informáciami, a to aj vhodným začlenením **prierezových tém (PT)**. PT boli rozpracované v dodatku k ŠKVP a realizované prevažne zapracovaním do obsahu vzdelávania jednotlivých predmetov, ale aj formou besied, exkurzií, pobytu v prírode, či rôznymi školou organizovanými aktivitami. Miera podpory bezkonfliktného spolunažívania žiakov v procese inkluzívneho vzdelávania dosahovala uspokojivý stav.

Na vytváraní inkluzívneho prostredia participovali aj **PA**, ktorí na sledovaných hodinách poskytovali podporu najmä žiakom s autizmom (AUT) a vývinovými poruchami učenia (VPU). Pracovali podľa pokynov vyučujúceho, žiakom poskytovali individuálnu pomoc a podporovali ich samostatnosť, avšak s učiteľom pri vyhodnotení výsledkov vzdelávania žiakov nespolupracovali.

Na prevažnej väčšine (83,9%) sledovaných hodín, vyučujúci vhodne a účelne využívali učebné pomôcky (učebnice, pracovné listy, pracovné zošity, výkresy a pod.), ale **IKT** použili iba ojedinele, najmä na prezentáciu učiva a žiakov k ich zmysluplnému využitiu zvyčajne nevedli. Aplikácia kompenzačných pomôcok (počítadlo, kartičky s gramatickými pravidlami) nebola pozorovaná na väčšine pozorovaných hodinách (93,5%). Všetkým žiakom so ŠVVP boli informácie sprostredkované výhradne klasickým spôsobom pomocou printových materiálov (učebnica, pracovný zošit a pracovný list). Napriek učiteľmi deklarovanej príprave zadaní a učebného materiálu pre žiakov podľa ich individuálnych potrieb nebolo nimi zadávanie diferencovaných úloh, či upravených pracovných listov na dvoch tretinách hospitovaných hodín školskými inšpektormi pozorované.

Vyučujúci na pozorovaných hodinách v prevažnej miere vhodne využívali **podporné stimuly pre efektívne učenie sa každého žiaka**. Vo výchovno-vzdelávacom procese zohľadňovali individuálne potreby žiakov, usmerňovali ich pri riešení úloh, v prípade potreby poskytovali doplňujúci výklad a na dvoch tretinách pozorovaných hodín rešpektovali pracovné tempo žiakov. Vyučujúci využívali učebné prostriedky edukačného procesu, vhodne motivovali žiakov a takmer na každej pozorovanej hodine im vytvorili príležitosti na overenie nadobudnutých vedomostí v reálnych situáciách. Učitelia vytvárali žiakom portfólia iba na 1. stupni, avšak na 2. stupni iba ojedinele (22,6 %). Na všetkých hospitovaných hodinách sa učitelia snažili, aby obsah vyučovacej hodiny bol zrozumiteľný pre všetkých žiakov, no na väčšine (70,9 %) sledovaných hodín žiaci nemali možnosť pracovať v skupinách alebo vo dvojiciach a tiež iba v minimálnej miere bol pre nich vytvorený priestor na prácu s IKT. Žiaci neboli učiteľmi usmerňovaní k individuálnej organizácii svojej práce počas na väčšine pozorovaných vyučovacích hodín (87,1 %). Žiakom so ZZ boli na troch štvrtinách pozorovaných hodín (77,4 %) informácie sprostredkované klasickým spôsobom. Učitelia využívali pochvalu ako motiváciu na úrovni žiaka a ojedinele aj konštruktívnu kritiku podporujúcu reflexiu a sebareflexiu. Hodnotenie žiakov klasifikáciou na vyučovacích hodinách nebolo uplatňované.

V kritériu výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania škola dosiahla určitý pokrok. Hodnotená oblasť je dobre riešená v niektorých čiastkových smeroch. Škola pravidelne sleduje spätnú väzbu súvisiacu s priebehom procesov v danej oblasti.

Podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov

Výchovu a vzdelávanie žiakov zabezpečovali kvalifikovaní PZ, pričom celková **odbornosť vyučovania** v škole dosahovala 86,3 % (1. stupeň 89,6 %, 2. stupeň 84,5 %). Riaditeľ školy, ako aj zástupkyňa riaditeľa školy, spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon činnosti

vedúceho PZ. Z analýzy predložených dokumentov vyplynulo, že PZ si svoju odbornosť v ostatných dvoch rokoch zvyšovali v oblasti formatívneho hodnotenia a v oblasti inovačných foriem a metód vo vzdelávaní všetkých žiakov či využívania kooperatívnych techník v edukácii. Priamym pozorovaním vyučovacieho procesu ŠŠI zistila, že na približne dvoch tretinách sledovaných hodín učiteľia nevyužili formatívne hodnotenie a nemodernizovali spôsob hodnotenia. Kontrolovaný subjekt v dostatočnej miere nevyužíval v edukačnom procese prácu žiakov s IKT a práve v tejto oblasti absentovalo aj vzdelávanie PZ.

Škola mala vypracovaný vnútorný systém kontroly a hodnotenia, ktorý bol zameraný na hodnotenie žiakov a PZ. Pri hodnotení správania žiakov škola postupovala v súlade so ŠP. Riaditeľ školy disponoval ročným plánom vnútornej kontroly školy. Vedenie školy realizovalo hospitačnú činnosť, avšak vzájomné hospitácie medzi PZ s cieľom vzájomnej výmeny skúseností a hľadania stratégií vo vzťahu k vzdelávaniu menej úspešných žiakov neboli realizované. Závery hospitačnej činnosti vedenie školy vyhodnocovalo iba formou individuálnych pohovorov s jednotlivými vyučujúcimi. Na zasadnutiach poradných orgánov neboli zistenia z hospitačnej činnosti v oblasti edukácie analyzované ani zovšeobecňované a k zisteným nedostatkom neboli prijímané opatrenia. Prevažne formálna hospitačná činnosť nevytvárala podmienky na systematické skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v kontrolovanom subjekte.

Zámerom školy bolo formovať a upevňovať **vzájomné vzťahy so zákonnými zástupcami** žiakov s cieľom posilniť dôveru a spoluprácu medzi všetkými účastníkmi edukácie. V škole bol zriadený **ŠPT**, ktorý tvorili ŠŠP, SP, VP a PA. V dotazníku rodičia uviedli, že škola má ŠPT, s ktorým riešia postup vzdelávania a návrh opatrení na odstránenie učebných problémov ich dieťaťa. Z odpovedí učiteľov v dotazníku vyplynulo zistenie, že koordinácia foriem PO medzi PA a učiteľmi bola prevažne efektívna (80,9 %). Z rozhovorov ďalej vyplynulo, že vzájomná spolupráca bola vedená na neformálnej báze (počas prestávok, osobné stretnutia) a bola zväčša neplánovaná. ŠŠP a SP boli nápomocné v plnom rozsahu svojho pôsobenia a poskytovali svoje služby žiakom so ŠVVP, z MRK a menej úspešným žiakom. ŠŠP sa aj priamo zúčastňovala výchovno-vzdelávacieho procesu, podieľala sa na tvorbe a aktualizácii IVP podľa usmernení zariadení poradenstva a prevencie¹⁰. Kontrolovaný subjekt zabezpečoval podpornú úroveň 1. stupňa, ktorú realizovali prevažne vyučujúci v spolupráci so ŠPT, VP a ich činnosť spočívala skôr v preventívno-výchovnej činnosti a pedagogickej diagnostike. V rámci 2. stupňa podpornej úrovne ŠPT poskytoval odbornú činnosť pre žiakov so zvýšenými nárokmi na podporu, ich zákonným zástupcom a PZ. Na základe ich orientačnej diagnostiky boli do edukácie žiakov so ŠVVP zavádzané PO, ktoré boli podľa potreby aktualizované, čím škola vytvárala podmienky pre prispôsobenie pedagogických prístupov aktuálnym potrebám žiakov. Kontrolovaná škola dbala na to, aby mala **funkčný podporný systém a ŠPT**.

Škola mala primerané **priestorové podmienky**, ktoré umožňovali plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. Výchovu a vzdelávanie žiakov škola uskutočňovala v 1 trojpodlažnej kmeňovej budove, v ktorej kontrolovaný subjekt využíval 2 pavilóny. K dispozícii mal 11 tried, 9 odborných učební¹¹, dve školské dielne, 8 učiteľských kabinetov a priestrannú školskú jedáleň, knižnicu, spoločenskú miestnosť s klavírom a multimediálne pracovisko, pričom vo všetkých učebniach bolo zriadené výkonné internetové pripojenie. Pre plnenie UO predmetu telesná a športová výchova žiakov mala kontrolovaná škola vybudované 2 telocvične so šatňami a posilňovňou, taktiež mali vybudované multifunkčné ihrisko, hokejbalové a basketbalové ihrisko, ako i atletickú bežeckú dráhu. V exteriéri

¹⁰ Súkromné centrum poradenstva a prevencie, Budovateľská 1992/9, Snina; Centrum poradenstva a prevencie, Mierová 65/4, Humenné

¹¹ Pre vyučovanie fyziky, CHE, biológie, techniky, HUV a cudzích jazykov

sa nachádzalo átrium, ktoré využívali v predmete pracovné vyučovanie. Efektívne využívanie vnútorných a vonkajších priestorov školy v čase vyučovania zabezpečovali vypracované rozvrhy hodín a prevádzkové poriadky. Vstupné priestory boli vyzdobené prácami žiakov a nástenkami s informáciami pre zákonných zástupcov a žiakov. Kontrolovaná škola mala vybudovaný bezbariérový vstup pre žiakov s telesným postihnutím, avšak učebné priestory pre nich už neboli upravené.

Priestory školy boli účelne využívané i v **čase mimo vyučovania** na realizáciu záujmovej činnosti alebo na voľnočasové aktivity. Škola umožňovala žiakom zapájať sa do rôznych projektov¹², prezentovať svoje vedomosti a talent v rôznych predmetových, športových a umeleckých súťažiach¹³. Súčasťou školy bol aj školský klub detí (ŠKD) s 2 oddeleniami. ŠKD svoju činnosť realizoval podľa vypracovaného výchovného programu. V čase školskej inšpekcie navštevovalo ŠKD spolu 43 žiakov, z toho 8 žiakov so ŠVVP a z nich 2 z MRK. Škola realizovala záujmové a mimoškolské aktivity v záujmových útvarov s rôznym zameraním, ktoré významne ovplyvňovali osobnostný rozvoj a sebazpoznanie žiakov. Realizáciou krátkodobých a dlhodobých aktivít pre verejnosť¹⁴ kontrolovaný subjekt zabezpečoval prezentáciu školy na verejnosti. O realizovaných aktivitách škola informovala zákonných zástupcov žiakov pomocou školského informačného systému EduPage a školského časopisu FAJNovinky a verejnosť prostredníctvom webového sídla školy a sociálnych sietí.

Výchovné poradenstvo v kontrolovanom subjekte zabezpečovala zástupkyňa riaditeľa školy v kumulovanej funkcii **VP a kariérová poradkyňa (KP)**. V dotazníku zadaného žiakom 8. a 9. ročníka zameraného na poskytovanie výchovného poradenstva takmer všetci žiaci (92,1 %) potvrdili, že vedeli, kto je na škole VP. Činnosť VP, ktorá bola aj členkou ŠPT, sa riadila vypracovaným plánom na aktuálny školský rok, ktorý pozostával z analýzy jej činnosti z predchádzajúceho obdobia, hlavných úloh na aktuálny školský rok, plánu spolupráce s triednymi učiteľmi a ŠŠP a mesačného rozvrhnutia úloh na úseku výchovného poradenstva. V zadanom dotazníku takmer všetci žiaci potvrdili (92,1 %), že majú vedomosť o tom, že v prípade problémov sa majú možnosť obrátiť na VP, a tiež vnímali jej záujem o ich osobu (94,7 %). Podľa vyjadrenia VP pri riešení výchovných problémov a pri organizovaní preventívnych aktivít pravidelne spolupracovala so ŠŠP, ktorá zabezpečovala kontakt školy so ZPP a poskytovala poradenskú pomoc učiteľom a rodičom pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP. Pre činnosť v oblasti kariérového poradenstva mala KP vytvorené vhodné materiálne a priestorové podmienky. Hlavné ciele kariérového poradenstva a plánované úlohy a aktivity boli súčasťou Plánu výchovného poradenstva a boli zamerané na poskytovanie poradenstva v oblasti profesijnej orientácie žiakov predovšetkým žiakom 8. a 9. ročníka, ale aj žiakom, ktorým hrozilo predčasné ukončenie školskej dochádzky¹⁵. KP mala podrobne rozpracované termínované úlohy na úseku výchovy žiakov k voľbe povolania už od 1. ročníka¹⁶. Z dotazníka zadaného žiakom 8. a 9. ročníka zameraného na kariérové poradenstvo vyplynulo, že takmer štyri pätiny žiakov (78,9 %) vedeli, kto je na škole KP. Súčasťou plánovacej činnosti KP bola realizácia diagnostiky žiakov 8. a 9. ročníka odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie, čo v dotazníku potvrdili takmer štyri pätiny

¹² Demokratické a inkluzívne prostredie pre všetkých; FinQ – vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti; Digitálna koalícia; Podpora etického správania a hodnotového vzdelávania; Čítame pre radosť a pod.

¹³ Účasť v celoslovenských kolách súťaží: Vymyslíte báseň, my ju vytlačíme; Vesmír očami detí; Malý futbal.

¹⁴ Denné centrá seniorov v Humennom – kultúrne vystúpenia žiakov pri rôznych príležitostiach; Vihorlatské múzeum, Vihorlatská knižnica a Vihorlatská hviezdáreň v Humennom – kultúrne vzdelávacie aktivity a pod.

¹⁵ Písomné záznamy z individuálnych pohovorov a z účasti KP na triednych aktívoch.

¹⁶ Poznávanie povolání podľa miestnych možností; náplne práce jednotlivých profesií; rozširovanie poznatkov o profesiách technického smeru; prieskumy predbežnej voľby povolania v 7. ročníku.

žiacov (78,9 %). S výsledkami diagnostiky boli zákonní zástupcovia oboznamovaní výlučne odbornými zamestnancami zariadenia. Pri realizovaní aktivít zameraných na profesijnú orientáciu KP úzko spolupracovala s odbornými zamestnancami zariadení, prostredníctvom ktorých boli na škole uskutočňované besedy *Navigácia k povolaniu a Voľba školy a kariéry*. Pre viac ako tri pätiny žiakov (60,5 %) boli informácie o duálnom vzdelávaní poskytované KP úplne prípadne postačujúce. Metodická pomoc súvisiaca s kariérovým poradenstvom jej bola poskytovaná predovšetkým zo zariadenia poradenstva a prevencia a tiež z Národného inštitútu vzdelávania a mládeže.

V kritériu podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov škola dosiahla veľmi dobrý stav. Oblasť hodnotenia je riešená systematicky a prakticky v celom rozsahu. Škola dosahuje v rámci inkluzívneho vzdelávania veľmi dobré výsledky vo všetkých indikátoroch

V kritériu rozvíjanie inkluzívnej praxe škola dosiahla podstatný pokrok. Oblasť hodnotenia je riešená systematicky takmer v celom rozsahu. Vo väčšine indikátorov sú dosahované dobré výstupy a výsledky. Škola pravidelne sleduje dianie v škole, ktoré slúži ako podklad na ďalšie zlepšovanie kvality inklúzie.

2 ZÁVERY

Budovanie inkluzívnej kultúry

Kontrolovaný subjekt v ŠkVP deklaroval venovať pozornosť vytváraniu pozitívnych medziľudských vzťahov medzi PZ a žiakmi a aj medzi žiakmi navzájom, podporovať vnútornú motiváciu žiakov, vychovávať ich v duchu humanistických princípov, optimalizovať pracovnú atmosféru na vyučovacích hodinách a vytvárať príležitosti a šance pre každého žiaka tak, aby v procese edukácie zažíval úspech. Podmienky pre vzdelávanie žiakov z ohrozených skupín boli v základnom dokumente prezentované iba vo všeobecnej rovine, pričom absentovali podmienky pre žiakov z MRK a žiakov zo SZP. Podľa riaditeľa školy boli PZ odborne pripravení vzdelávať žiakov s rôznym znevýhodnením, čo v dotazníku pre učiteľov tento názor nepotvrdila štvrtina PZ. Pri prijímaní žiakov do 1. ročníka, ale aj pri prijímaní žiakov prestupom škola vyhovelá všetkým žiadostiam o prijatie bez ohľadu na zdravotný stav, etnickú príslušnosť či sociálno-ekonomické postavenie rodiny. Kontrolovaný subjekt realizoval rozmanitú školskú a mimoškolskú činnosť a intenzívne sa zapájal do súťaží rôzneho charakteru. Žiaci z ohrozených skupín sa rovnako zapájali do rôznych školských aktivít prevažne umeleckého a športového charakteru, ako napr. vernisáž výtvarných prác, futbalový turnaj žiakov či turnaj v šípkach, čo v dotazníku potvrdili aj zákonní zástupcovia žiakov. Škola pri vzdelávaní ohrozenej skupiny žiakov úzko spolupracovala so ZPP. Vzájomné vzťahy medzi vedením školy a PZ boli otvorené a podobne pozitívne vnímali PZ aj zákonní zástupcovia, ktorí sa cítili byť učiteľmi rešpektovaní a informácie o výsledkoch ich detí im boli poskytované včas a v dostatočnom rozsahu. Riaditeľ školy hodnotil spoluprácu s výraznou väčšinou zákonných zástupcov ako bezproblémovú, avšak kooperovanie školy s časťou rodičov z MRK nepovažoval za optimálne, preto pre udržanie kontaktu so zákonnými zástupcami z tejto komunity PZ navštevovali komunitné centrum, kde sa s nimi v prípade potreby stretávali. Menej pozitívne boli žiakmi vnímané vzťahy medzi nimi a PZ, kde polovica žiakov nepociťovala záujem učiteľov o ich problémy a viac ako dve pätiny ani o ich záujmy a koničky. Približne tretina žiakov pociťovala na hodinách stres a nervozitu a takmer dve tretiny mali na hodine obavy zo zlej známky. Pozitívnejšie vnímali žiaci správanie učiteľov k ich osobe. Viac ako štyri pätiny žiakov považovali učiteľov za tolerantných, chápacích a bez negatívnych prejavov správania voči nim. Väčšina žiakov sa cítila v škole príjemne. V oblasti výmeny skúseností s inkluzívnym vzdelávaním škola nemala vytvorené partnerstvo s inými

školami. Kontakty so strednými školami boli využívané predovšetkým v rámci kariérneho poradenstva na účely prezentácie študijných a učebných odborov. Riaditeľ školy považoval inkluzívne vzdelávanie za dôležitú súčasť edukácie žiakov. Prezentoval názor, že každé dieťa má právo na poskytovanie kvalitného vzdelávania, ktoré bude prispôsobované jeho potrebám a možnostiam.

Výrazné pozitíva

- otvorenosť školy všetkým skupinám žiakov,
- otvorená klíma školy,
- spolupráca s komunitným centrom.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- vytváranie partnerských vzťahov v rámci inklúzie s inými školami,
- nadväzovanie spolupráce so zákonnými zástupcami žiakov z MRK hľadáním vyhovujúcich foriem a metód partnerstva,
- zadefinovanie osobitostí výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP a MRK do ŠkVP.

Tvorba inkluzívnej politiky

Z predloženej dokumentácie školy vyplynulo, že škola nemala reálne vypracovanú koncepčnú stratégiu inkluzívneho vzdelávania žiakov, jej viaceré prvky zapracovala len do ŠkVP a do ŠP a rovnako nemala vypracovaný ani desegregačný plán. Vnútorňý chod školy, organizáciu života žiakov v triede, podmienky pre medziľudské vzťahy a postup pri riešení šikanovania stanovoval ŠP, ktorý vydal riaditeľ školy po jeho prerokovaní v pedagogickej rade, ale bez prerokovania v rade školy. Postupy a inštrukcie pre riešenie menej bežných krízových situácií (výskyt šikanovania, užívanie návykových látok, traumatický zážitok a pod.) mala škola vypracované v samostatnej smernici školy. ŠkVP bol vypracovaný v súlade s ustanoveniami školského zákona a zverejnený na webovom sídle školy. Škola deklarovala rozvoj porozumenia, rozmanitosti, práv a potrieb, tradícií a kultúrnej identity nie len v rozpracovaných učebných osnovách, ale aj v prierezových témach. Všetky predložené dokumenty súvisiace s procesom výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP boli aktuálne a podpísané zákonnými zástupcami. Pre žiakov so ZZ a SZP učiteľia v spolupráci so ŠPT a so ŠŠP vypracovali IVP v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania s rešpektovaním odporúčaní ZPP. Ciele výchovy a vzdelávania v IVP rešpektovali potreby a možnosti všetkých žiakov so ŠVVP a zodpovedali reálnym personálnym, priestorovým a materiálno-technickým podmienkam. V škole fungovali podporné úrovne 1. a 2. stupňa. Identifikáciu potrieb žiakov zaisťovali z pravidelnej pedagogickej diagnostiky vyučujúci a orientačnej diagnostiky žiakov ŠŠP, ktorá poskytovala odborné činnosti v plnom rozsahu svojho pôsobenia.

Výrazné pozitíva

- jasné postupy a inštrukcie vypracované v samostatnej smernici pre bezpečnosť školského prostredia a menej bežné krízové situácie,
- kompletná dokumentácia žiakov so ŠVVP.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- vypracovanie koncepčnej stratégie s uplatnením princíпов inkluzívneho vzdelávania,
- vypracovanie desegregačného plánu školy.

Rozvíjanie inkluzívnej praxe

Škola svojou organizáciou a priebehom výchovno-vzdelávacieho procesu podporovala inkluzívne vzdelávanie. Žiaci boli do tried zaradovaní výlučne podľa postupného ročníka. Pozitívnou stránkou všetkých sledovaných hodín bolo vytváranie bezkonfliktného spolužitia

všetkých žiakov bez ohľadu na odlišnosti. Vyučujúci akceptovali všetkých žiakov, takmer všetci učitelia poskytovali podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka a rovnako zapájali do edukačného procesu všetkých žiakov, vrátane žiakov so ŠVVP a z MRK. PA poskytovali pomoc pri prekonávaní bariér všetkým žiakom ohrozenej skupiny, ale prevažne žiakom s autizmom a vývinovými poruchami učenia, pracovali podľa pokynov učiteľa a spolupracovali so ŠŠP, avšak v menšej miere spolupracovali s vyučujúcimi pri vyhodnotení výsledkov vzdelávania. Vyučujúci pri práci so žiakmi so ŠVVP využívali učebnice a učebné pomôcky, ktoré napomáhali eliminovať dôsledky ich ZZ, ale IKT použili iba zriedka, a to prevažne na prezentáciu učiva, a žiakov k ich zmysluplnému využívaniu zvyčajne neviedli. Žiakom so ZZ boli informácie sprostredkované prevažne klasickým spôsobom. Učitelia využívali pochvalu ako motiváciu na úrovni žiaka a ojedinele aj konštruktívnu kritiku podporujúcu reflexiu a sebareflexiu.

Edukačný proces zabezpečovali kvalifikovaní PZ a OZ a škola podporovala odborný rast PZ. Plán profesijného rozvoja PZ vychádzal z potrieb a cieľov stanovených v ŠkVP. Kontrolovaný subjekt mal vypracovaný vnútorný systém kontroly a hodnotenia, ktorý bol zameraný na hodnotenie žiakov a PZ. Vzájomné hospitácie s cieľom skvalitnenia vyučovacieho procesu vyučujúci nevykonávali. V škole pracoval ŠPT, ktorý poskytoval odbornú pomoc žiakom, ich zákonným zástupcom a PZ. Škola mala vytvorený funkčný podporný systém. Podpornú úroveň 1. stupňa zabezpečoval ŠPT v spolupráci so všetkými PZ a podpornú úroveň 2. stupňa len ŠPT. Primerané priestorové podmienky, umožňovali plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. Priestory školy sa účelne využívali aj v mimovyučovacom čase na realizáciu záujmovej a výchovnej činnosti. Aktivity realizované školou odrážali záujmy a aj ich talent žiakov a boli dostupné všetkým žiakom školy bez rozdielu. Súčasťou školy bol aj ŠKD s 2 oddeleniami. Pre žiakov, ich zákonných zástupcov a PZ výchovné a kariérové poradenstvo zabezpečovala zástupkyňa riaditeľa školy v kumulovanej funkcii.

Výrazné pozitíva

- bezkonfliktné spolužitie žiakov,
- práca ŠPT,
- odbornosť vyučovania.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie.

- spolupráca PA s učiteľmi v oblasti zhodnotenia splnenia cieľov hodiny, konkretizovania pretrvávajúcich nedostatkov a poskytovania návrhov na zlepšenie edukačných výsledkov žiakov,
- využívanie výukových programov prostredníctvom IKT na motivovanie a podnecovanie žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- využívanie kompenzačných pomôcok vo vyučovaní,
- zriadenie pozície školského psychológa a sociálneho pedagóga na plný úväzok,
- zaradenie kooperatívnych foriem práce a alternatívnych metód a postupov vo vyučovaní,
- uplatnenie formatívneho hodnotenia.

V celkovom hodnotení kvality inkluzívnej školy (71,0 %) škola reflektuje inkluzívne vzdelávanie. Na úrovni princípov inkluzívneho vzdelávania ho rieši uspokojivo. Vyskytujú sa občasné problémy, ktorých si je škola vedomá, a pracuje na ich systematickom riešení. Výsledky v mnohých smeroch presahujú priemer.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) zapracovať do ŠkVP podmienky a osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov z MRK a SZP,
- b) vypracovať koncepcnú stratégiu s uplatnením princípov inkluzívneho vzdelávania s ohľadom na reálne podmienky školy,
- c) vypracovať desegregačný plán školy,
- d) využívať výukové programy prostredníctvom IKT na motivovanie a podnecovanie žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- e) využívať kompenzačné pomôcky vo vyučovaní,
- f) zaraďovať kooperatívne formy práce a alternatívne metódy a postupy vo vyučovaní,
- g) vytvárať partnerské vzťahy v rámci inklúzie s inými školami,
- h) nadväzovať spoluprácu so zákonnými zástupcami žiakov z MRK hľadaním vyhovujúcich foriem a metód partnerstva.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023
3. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
4. zápisnice zo zasadnutí MO
5. plány práce MO
6. koncepcná stratégia školy
7. rozvrhy hodín tried
8. rozvrhy hodín učiteľov
9. triedne knihy
10. katalógové listy žiakov
11. školský poriadok
12. dokumentácia zo zápisu do ZŠ
13. výchovný plán ŠKD
14. rozhodnutia vydané riaditeľom školy
15. plán práce ŠŠP
16. plán práce VP
17. plán práce KP
18. plán kontrolnej činnosti
19. záznamy z kontrolnej a hospitačnej činnosti
20. plány činností PA
21. dokumentácia žiakov so ŠVVP
22. doklady o získanom vzdelaní PZ školy

- 23. plán profesijného rozvoja
- 24. smernica k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov
- 25. dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Svetlana Chomjaková

Dňa: 06. 06. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
PaedDr. Svetlana Chomjaková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Alexander Fecura

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 17. 06. 2024 v Prešove

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

PaedDr. Svetlana Chomjaková

.....

- b) Za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Alexander Fecura

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

PaedDr. Alexander Fecura, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Svetlana Chomjaková, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. Dotazník CATCH (graf)

Graf 1 Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

Graf 2 Percentuálne preferencie typov žiakov so ŠVVP

Graf 3 Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

Graf 4 Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti